

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ หน่วยตรวจสอบภายใน เทศบาลตำบลลำไใหญ่

ที่ นศ ๕๕๒๐๖/๒๐

วันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๔

เรื่อง การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐของเทศบาลตำบลลำไใหญ่ ประจำปีงบประมาณ

พ.ศ. ๒๕๖๔

เรียน นายกเทศมนตรีตำบลลำไใหญ่

ตามที่ เทศบาลตำบลลำไใหญ่ได้เข้าร่วมการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ซึ่งมีตัวชี้วัดสำคัญในการประเมินผลการดำเนินการเพื่อป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ นั้น

หน่วยตรวจสอบภายใน เทศบาลตำบลลำไใหญ่ ได้ดำเนินการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐของเทศบาลตำบลลำไใหญ่ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ตามตัวชี้วัดที่ ๐๒๑ การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔ จึงขอรายงานให้ผู้บังคับบัญชา ทราบ และเผยแพร่รายงานบนเว็บไซต์ของเทศบาลตำบลลำไใหญ่ต่อไป รายละเอียดที่เกี่ยวข้องปรากฏตามเอกสารที่แนบมาพร้อมกันนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ลงชื่อ

(นายศราวุฒิ พรหมดนตรี)

นักวิชาการตรวจสอบภายในปฏิบัติการ

ความเห็นปลัดเทศบาล

ลงชื่อ

(นายคานึง จันทรง)

ปลัดเทศบาลตำบลลำไใหญ่

ความเห็นนายกเทศมนตรี

ลงชื่อ

(นายอนันต์ ด้านสกุล)

นายกเทศมนตรีตำบลลำไใหญ่

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ในหน่วยงานภาครัฐของเทศบาลตำบลลำไใหญ่
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

เทศบาลตำบลลำไใหญ่
อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐ ของเทศบาลตำบลลำใหญ่ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

๑. หลักการและเหตุผล

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) ประเด็นที่ ๒๑ การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ กำหนดเป้าหมายไว้ว่า ประเทศไทยปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบโดยกำหนดตัวชี้วัดไว้ในปี พ.ศ. ๒๕๘๐ ประเทศไทยต้องมีดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index: CPI) อยู่ในอันดับ ๑ ใน ๒๐ และ/หรือได้คะแนนไม่ต่ำกว่า ๗๓ คะแนน นอกจากนี้ยังได้นำผลการประเมิน ITA ไปกำหนดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายไว้ว่าหน่วยงานที่เข้าร่วมการประเมิน ITA ทั้งหมด (ร้อยละ ๑๐๐) ต้องได้คะแนน ๙๐ คะแนนขึ้นไป โดยในระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ได้กำหนดตัวชี้วัดไว้ว่า ประเทศไทยต้องมีดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index: CPI) อยู่ในอันดับ ๑ ใน ๔๓ และ/หรือได้คะแนนไม่ต่ำกว่า ๕๗ คะแนน และหน่วยงานที่เข้าร่วมการประเมิน ITA ทั้งหมด (ร้อยละ ๑๐๐) ต้องได้คะแนน ๘๕ คะแนนขึ้นไป

ดังนั้น เพื่อตอบสนองต่อการขับเคลื่อนการดำเนินการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบตามกรอบของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) นั้น เทศบาลตำบลลำใหญ่ จึงดำเนินการจัดทำ การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐของเทศบาลตำบลลำใหญ่ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ขึ้น เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนมาตรการป้องกันความเสี่ยงการทุจริตภายในองค์กร

๒. วัตถุประสงค์ของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

- (๑) เพื่อให้การปฏิบัติราชการมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล
- (๒) เพื่อป้องกันความเสียหายแก่หน่วยงานของรัฐและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
- (๓) เพื่อลดโอกาสและผลกระทบที่จะทำให้เกิดความเสียหายต่อการดำเนินงานที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตให้อยู่ในระดับที่สามารถยอมรับได้และสามารถควบคุมได้ ตรวจสอบได้อย่างมีระบบ
- (๔) เพื่อกำหนดมาตรการ กิจกรรมในการจัดการความเสี่ยงและมีการติดตามประเมินอย่างต่อเนื่อง
- (๕) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพบริหารงานขององค์กรให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันในการบรรลุ ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้
- (๖) เพื่อให้บุคลากรได้รับรู้ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการบริหารจัดการความเสี่ยงได้อย่างเป็นระบบ ในทิศทางเดียวกัน

๓. ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความเสี่ยง

๓.๑ ปัจจัยภายนอก ประกอบด้วย

๑. ภัยธรรมชาติ (Natural Environment)
๒. เศรษฐกิจ (Economic)
๓. การเมือง (Political)
๔. สังคม (Social)
๕. เทคโนโลยี (Technological)

๓.๒ ปัจจัยภายใน ประกอบด้วย

๑. คณะผู้บริหาร/กลยุทธ์ในการบริหารองค์กร (Strategy)
๒. โครงสร้างองค์กร (Structure) ที่ไม่เหมาะสมกับภารกิจ

๓. รูปแบบการปฏิบัติงาน (System) กระบวนการ /การบริหารจัดการ การกำหนด นโยบายแผนงาน ระเบียบ กฎหมาย ข้อบังคับ การดำเนินงาน การติดตามประเมินผล การปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องในการปฏิบัติงาน

๔. บุคลากร (Staff) การจัดการทรัพยากรมนุษย์

๕. ทักษะ ความรู้ความสามารถ (Skill) ของบุคลากรทั้งฝ่ายบริหารและฝ่ายประจำ

๖. รูปแบบการบริหารจัดการ (Style) พฤติกรรมการบริหารงานของผู้บริหารและพนักงานในองค์กร

๗. ค่านิยมร่วม (Shared Values) ของบุคลากรในองค์กรที่มีเป้าหมาย ทิศทางเดียวกันในอันที่จะ ปฏิบัติราชการด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และเกิดผลสัมฤทธิ์ เพื่อประโยชน์สุขของ ประชาชนหากไม่มีค่านิยมร่วมกันแล้วก็จะเกิดปัจจัยเสี่ยงที่เป็นอุปสรรคในการบรรลุเป้าหมายวัตถุประสงค์ในการ ปฏิบัติราชการ

๔. กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

กรอบตามหลักมาตรฐาน Committee of Sponsoring Organization of the Treadway Commission (COSO) และ ISO ๓๗๐๐๑:๒๐๑๖

๑. COSO ๒๐๑๓

กรอบหลักการควบคุมภายในองค์กร (Control Environment) ตามมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ (Committee of Sponsoring Organizations ๒๐๑๓) ซึ่งมาตรฐาน COSO เป็นมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับมา ตั้งแต่เริ่มออกประกาศใช้เมื่อปี ๑๙๙๒ โดยที่ผ่านมา มีการออกแนวทางด้านการควบคุมภายในเพิ่มเติมอีก ๓ ครั้ง คือ ครั้งแรกเมื่อปี ๒๐๐๖ เป็นแนวทางด้านการทำรายงานทางการเงิน Internal Control over Financial Report Guidance for Small Public Companies ครั้งที่ ๒ เมื่อปี ๒๐๐๙ เป็นแนวทางด้านการกำกับ ติดตาม Guidance on Monitoring of Internal Control ครั้งที่ ๓ ในปี ๒๐๑๓ เป็นแนวทางเพิ่มเติมด้านการควบคุมภายใน Internal Control – Integrated Framework : Framework and Appendices การปรับปรุงในปี ๒๐๑๓ นี้ยังคงยึดกรอบ แนวคิดเดิมของปี ๑๙๙๒ ที่กำหนดให้มีการควบคุมภายใน แต่เพิ่มเติมในส่วนอื่น ๆ ให้ชัดเจนขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การเพิ่มเติมเรื่องการสอดส่องในภาพรวมของการกำกับดูแลกิจการ ดังนั้น การควบคุมภายในจึงถือว่ามีความสำคัญ อย่างยิ่ง ในการที่จะตอบสนองต่อความคาดหวังของกิจการในการป้องกันเฝ้าระวังและตรวจสอบการทุจริตภายใน กิจการ COSO ได้ผลักดันให้กิจการต่าง ๆ ทำการขับเคลื่อน The Three Lines of Defense และถือว่าเป็นส่วนหนึ่ง ของ Internal Control Framework

๑) มาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ ประกอบด้วย ๕ องค์ประกอบ ๑๗ หลักการ ดังนี้

องค์ประกอบที่ ๑ สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment)

หลักการที่ ๑ องค์กรยึดหลักความซื่อตรงและจริยธรรม

หลักการที่ ๒ คณะกรรมการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อการกำกับดูแล

หลักการที่ ๓ คณะกรรมการและฝ่ายบริหาร มีอำนาจการสั่งการชัดเจน

หลักการที่ ๔ องค์กร จูงใจ รักษาไว้ และจูงใจพนักงาน

หลักการที่ ๕ องค์กรผลักดันให้ทุกตำแหน่งรับผิดชอบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๒ การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

หลักการที่ ๖ กำหนดเป้าหมายชัดเจน

หลักการที่ ๗ ระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงอย่างครอบคลุม

หลักการที่ ๘ พิจารณาโอกาสที่จะเกิดการทุจริต

หลักการที่ ๙ ระบุและประเมินความเปลี่ยนแปลงที่จะกระทบต่อการควบคุมภายใน
องค์ประกอบที่ ๓ กิจกรรมการควบคุม (Control Activities)

หลักการที่ ๑๐ ควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

หลักการที่ ๑๑ พัฒนาระบบเทคโนโลยีที่ใช้ในการควบคุม

หลักการที่ ๑๒ ควบคุมให้นโยบายสามารถปฏิบัติได้

องค์ประกอบที่ ๔ สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication)

หลักการที่ ๑๓ องค์กรมีข้อมูลที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพ

หลักการที่ ๑๔ มีการสื่อสารข้อมูลภายในองค์กรให้การควบคุมภายในดำเนินต่อไปได้

หลักการที่ ๑๕ มีการสื่อสารกับหน่วยงานภายนอกในประเด็นที่อาจกระทบต่อ

การควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๕ กิจกรรมการกำกับติดตามและประเมินผล (Monitoring Activities)

หลักการที่ ๑๖ ติดตามและประเมินผลการควบคุมภายใน

หลักการที่ ๑๗ ประเมินและสื่อสารข้อบกพร่องของการควบคุมภายในทันเวลาและเหมาะสม

๒) กรอบหรือภาระงานในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๔ กระบวนการ ดังนี้

Corrective : แก้ไขปัญหาที่เคยรับรู้ว่าจะเกิดสิ่งที่มีประวัติอยู่แล้วทำอย่างไรจะไม่ให้เกิดขึ้นซ้ำอีก

Detective : เฝ้าระวัง สอดส่อง ติดตามพฤติกรรมเสี่ยง ทำอย่างไรจะตรวจพบต้องสอดส่องตั้งแต่
แรก ตั้งข้อบ่งชี้บางเรื่องที่น่าสงสัยทำการลดระดับความเสี่ยงนั้นหรือให้ข้อมูลเบาะแสขึ้นแก่ผู้บริหาร

Preventive : ป้องกัน หลีกเลี่ยง พฤติกรรมที่นำไปสู่การสุ่มเสี่ยงต่อการกระทำผิดในส่วนพฤติกรรม
ที่เคยรับรู้ว่าจะเคยเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำอีก (Known Factor) ทั้งที่รู้ว่าทำไปมีความเสี่ยงต่อ
การทุจริต จะต้องหลีกเลี่ยงด้วยการปรับ Workflow ใหม่ ไม่เปิดช่องว่างให้การทุจริตเข้ามาได้อีก

Forecasting : การพยากรณ์ประมาณการสิ่งที่จะอาจเกิดขึ้นและป้องกันป้องปรามล่วงหน้าในเรื่อง
ประเด็นที่ไม่คุ้นเคย ในส่วนที่เป็นปัจจัยความเสี่ยงที่มาจาก การพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต (Unknown
Factor)

๒. COSO ๒๐๑๗ COSO ERM ๒๐๑๗

COSO ๒๐๑๗ Enterprise Risk Management integrating with Strategy and Performance มุ่ง
ชี้ให้เห็นถึงการเชื่อมโยงการทำงานของกลไกการบริหารความเสี่ยงองค์กรเข้ากับกลยุทธ์ และการดำเนินงานของ
องค์กร ความเสี่ยงการทุจริตจึงเป็นหัวใจสำคัญเพื่อเป็นกลไกในการผลักดันให้องค์กรบริหารความเสี่ยงการทุจริตที่มี
ประสิทธิภาพและสามารถสร้าง มูลค่าเพิ่ม (Value Enhancement) ให้กับองค์กร

๑) องค์ประกอบของกระบวนการบริหารความเสี่ยงองค์กร มี ๕ องค์ประกอบ ดังนี้

๑.๑ Governance and Culture (การกำกับดูแลกิจการและวัฒนธรรมองค์กร) ประกอบด้วย
บทบาทของคณะกรรมการ โครงสร้างการดำเนินงานตามเป้าหมายกลยุทธ์ การกำหนดวัฒนธรรมที่พึงประสงค์ การยึด
มั่นต่อค่านิยมองค์กร และการสร้างความเข้มแข็งด้านทุนมนุษย์

๑.๒ Strategy & Objective Setting (กลยุทธ์และวัตถุประสงค์องค์กร) ประกอบด้วย การวิเคราะห์
บริบทของธุรกิจ การกำหนดระดับความสามารถในการรับความเสี่ยง การประเมินทางเลือกของกลยุทธ์จัดการความ
เสี่ยงองค์กร และการวางเป้าประสงค์ทางธุรกิจภายใต้ความเสี่ยง

๑.๓ Performance (เป้าหมายผลการดำเนินงาน) ประกอบด้วย การระบุความเสี่ยงการประเมินระดับความรุนแรง การจัดลำดับความเสี่ยง การตอบสนองความเสี่ยง และการพิจารณาภาพรวมของความเสี่ยงองค์กรทั้งหมด

๑.๔ Review & Revision (การทบทวนและปรับปรุง) ประกอบด้วย การประเมินความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากการบริหารความเสี่ยง การทบทวนความสามารถในการจัดการและระดับความเสี่ยง และการปรับปรุงพัฒนาระบบการบริหารความเสี่ยงองค์กร

๑.๕ Information, Communication & Reporting (สารสนเทศ การสื่อสารและการรายงาน) ประกอบด้วย การใช้สารสนเทศสนับสนุนการบริหารความเสี่ยง การใช้ช่องทางการสื่อสารต่างๆ สนับสนุนการบริหารความเสี่ยง และการรายงานความสำเร็จการดำเนินการ รวมทั้งวัฒนธรรมความเสี่ยงที่เกิดขึ้น

สิ่งที่ COSO พยายามมุ่งเน้นนำเสนอในการปรับปรุงนี้ คือการแสดงให้เห็นว่าการบริหารความเสี่ยงองค์กรนั้น เกี่ยวข้องเชื่อมโยงกับการสร้างคุณค่าผ่านกลยุทธ์และตัวแบบธุรกิจขององค์กรอย่างแท้จริง

(๓) ISO ๓๗๐๐๑:๒๐๑๖ Anti-bribery Management Systems : ABMS

ISO ๓๗๐๐๑ มาตรฐานระบบการจัดการต่อต้านการติดสินบน (anti-bribery management systems) ซึ่งองค์กรระหว่างประเทศว่าด้วยมาตรฐาน (ISO International Standardized Organization) ประกาศเมื่อปี ๒๕๕๘ ครอบคลุมตั้งแต่การจัดตั้งระบบ กระบวนการดำเนินการ การธำรงรักษา และการปรับปรุงพัฒนาระบบการจัดการการติดสินบน ต้องมีการดำเนินการด้วยมาตรการอย่างเป็นระบบที่สมเหตุสมผล เหมาะสม เพียงพอ เพื่อป้องกันการติดสินบน ที่ครอบคลุม

โครงสร้าง STRUCTURE OF ISO ๓๗๐๐๑ STANDARD ประกอบด้วย

๑. Scope ขอบเขต
๒. Normative references การอ้างอิงตามกฎเกณฑ์
๓. Term and Definitions ข้อกำหนดและคำจำกัดความ
๔. Context of the organization บริบทขององค์กร
๕. Leadership ความเป็นผู้นำ
๖. Planning การวางแผน
๗. Support การสนับสนุน
๘. Operation การทำงาน
๙. Performance Evaluation การประเมินผลการปฏิบัติงาน
๑๐. Improvement การปรับปรุง

ในส่วนโครงสร้างของ ISO ๓๗๐๐๑ ข้อ ๔ ได้กำหนดให้มีหลักการประเมินความเสี่ยงการติดสินบน (Bribery Risk Assessment)

๕. ทฤษฎีเกี่ยวกับสาเหตุการทุจริต

การดำเนินการตรวจสอบเพื่อตรวจจับการทุจริตในองค์กร สิ่งสำคัญที่ต้องดำเนินการคือ ศึกษาเกี่ยวกับพัฒนาการของทฤษฎีการทุจริต และทำความเข้าใจองค์ประกอบของพฤติกรรมที่ทำให้เกิดกระบวนการทุจริต และกระบวนการติดตามเพื่อค้นพบการทุจริตในรูปแบบต่าง ๆ โดยมีพัฒนาการของทฤษฎีการทุจริต ดังนี้

Cressey (๑๙๕๓) ได้เผยแพร่ผลการศึกษาทฤษฎีการทุจริต โดยระบุว่า การกระทำการทุจริตนั้นเกิดจากสาเหตุ ๓ ประการ โดยทั้ง ๓ ประการจะต้องเกิดขึ้นพร้อมกันทั้งหมดจึงจะเกิดการทุจริตขึ้น โดยมีชื่อเรียกว่า สามเหลี่ยมทุจริต ซึ่งหน่วยงานส่วนใหญ่นำไปปรับใช้กับการประเมินความเสี่ยงและวางแนวทางป้องกันการทุจริตด้วยทฤษฎีสามเหลี่ยมทุจริตอย่างแพร่หลาย สาเหตุ ๓ ประการประกอบด้วย

(๑) โอกาส (Opportunity) คือ การมีช่องทางที่จะดำเนินการได้ เหตุการณ์ที่จะเอื้ออำนวยให้เกิดการทุจริตจะเป็นสถานการณ์ที่เปิดช่องให้คนใดคนหนึ่งกระทำการทุจริตได้โดยที่เขาไม่รู้หรือเชื่อว่า เขาไม่มีโอกาสถูกจับได้ หรือมีโอกาสน้อยที่จะถูกจับได้ องค์กรใดก็ตามที่ไม่มีการดำเนินการอย่างจริงจังที่จะป้องกันการทุจริตก็เท่ากับเปิดโอกาสให้เกิดการทุจริตในองค์กร

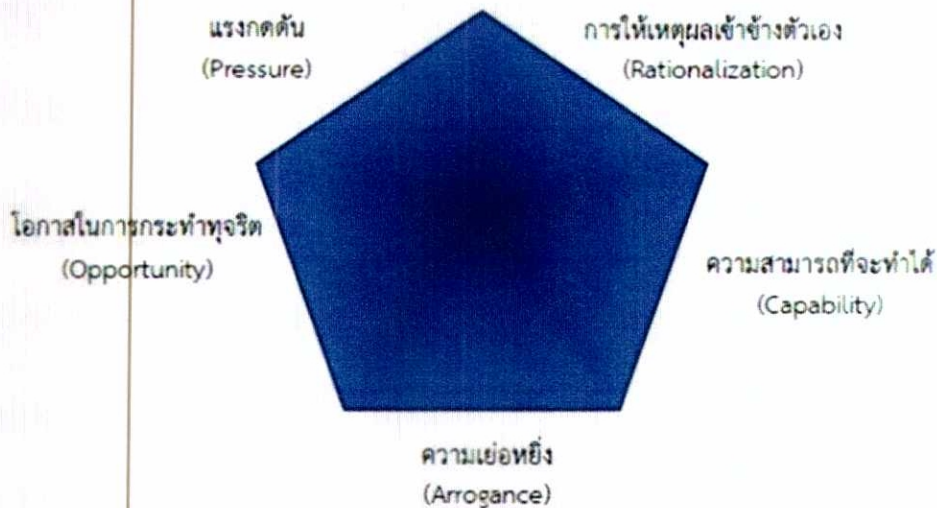
(๒) แรงจูงใจหรือแรงกดดัน (Motivation/Pressure) มาจากหลายรูปแบบ เช่น ปัญหาการเงินหนี้สิน การพนัน ดิยาเสพติด ขอบเขตยวตร มีภาระหนี้สินล้นพ้นตัว ความโลภอยากได้อะไรก็มี ถือเป็นแรงผลักดันอย่างหนึ่งและบางกรณีมาจากความรู้สึกว่าตนเองไม่ได้รับความเป็นธรรมจากองค์กร

(๓) การหาเหตุผลเข้าข้างตนเอง (Rationalization) คนที่กระทำการทุจริต จะหาเหตุผลโน้มน้าวใจตนเองที่จะกระทำสิ่งนั้นด้วยฐานความคิด (Mindset) ที่สนับสนุนการกระทำการทุจริต หาข้ออ้างที่ยกมาเพื่อให้ตนเองลดความรู้สึกผิดในการกระทำทุจริต เช่น เงินเดือนน้อย หัวหน้างานไม่เป็นธรรม เป็นต้น

ซึ่งสอดคล้องกับบทความของ Wolfe & Hermanson (๒๐๐๔) กล่าวว่าโอกาส คือประตูสู่การทุจริต ส่วนแรงจูงใจ (Pressure) และการหาเหตุผลเข้าข้างตนเอง (Rationalization) เป็นการสนับสนุนที่จะพาตนเองเข้าไปสู่กระบวนการทุจริต ทั้งนี้บทความนี้มีการเพิ่มสาเหตุที่ ๔ คือ ผู้กระทำผิดหรือทุจริตต้องเป็นผู้ที่มีศักยภาพความสามารถ (Capability) ซึ่งสามารถมองเห็นช่องทางกระทำการทุจริต หรือการละเมิดกฎและนโยบายที่มีได้และสามารถเปลี่ยนโอกาสในการทุจริตให้กลายเป็นความจริงได้ผู้ที่มีสมรรถนะความสามารถ (Competence) มีลักษณะทั่วไป คือ ๑) อำนาจหน้าที่ภายในองค์กรเอื้อต่อการทุจริต ๒) มีสติปัญญาเพียงพอในการทำความเข้าใจและใช้ประโยชน์จากสถานการณ์เพื่อก่อทุจริต ๓) ความมั่นใจสูงว่ายากต่อการตรวจจับได้ ๔) มีความสามารถหรือทักษะการบีบบังคับขู่เข็ญผู้อื่นให้เห็นด้วยหรือโน้มน้าวให้มองเป็นถูกได้ ๕) มีความสามารถโกหกได้อย่างต่อเนื่อง และมีประสิทธิภาพ ๖) สามารถบริหารจัดการต่อความเครียดหรือแรงกดดันสูงได้ ซึ่งเป็นที่มาของทฤษฎีสี่เหลี่ยมทุจริต (Rabi & Noorhayati, ๒๐๑๕) ตามทฤษฎีสี่เหลี่ยมทุจริต ดังภาพการพัฒนาของทฤษฎีสี่เหลี่ยมการทุจริต

ต่อมา Horwath (๒๐๑๑) ได้ศึกษาและพัฒนาทฤษฎีสี่เหลี่ยมทุจริตในส่วนของสาเหตุที่ ๔ เพิ่มเติม ซึ่งพบว่าความหยิ่งโสทะนงตน (Arrogance) เป็นสาเหตุที่ ๕ ซึ่งได้อธิบายลักษณะพฤติกรรมของคนที่กระทำการทุจริตภายใต้ลักษณะความหยิ่งโสทะนงตน (Arrogance) มีลักษณะดังนี้ ๑) ความมีอัตตาที่ยิ่งใหญ่ (Big Ego) หรือการมองโลกในแบบของตนเองยึดตนเองเป็นที่ตั้ง ๒) มีความคิดว่ากฎเกณฑ์ไม่มีผลบังคับหรือไม่สามารถนำมาบังคับใช้กับตนได้ (อยู่เหนือกฎเกณฑ์) ๓) มีพฤติกรรมการใช้อำนาจในการกลั่นแกล้งจับผิดผู้อื่น (Bullying Attitude) ๔) การบริหารจัดการแบบเผด็จการและกลัวการเสียตำแหน่ง หรือกลัวถูกลดความสำคัญของตนเองตามทฤษฎีห้าเหลี่ยมทุจริตดังกล่าว

นิยามที่เกี่ยวข้องกับการประเมินความเสี่ยงการทุจริต		
ศัพท์เฉพาะ	คำอธิบาย	
ความเสี่ยงการทุจริต(Corruption Risk)	ความเสี่ยง : เหตุการณ์ที่มีความไม่แน่นอนและมีความเป็นไปได้ที่จะเกิดขึ้น ทุจริต : การใช้อำนาจรัฐในทางที่ผิด : การดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบและการรับสินบน หรืออาจการก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงานในอนาคต ปัญหาหรือความต้องการ: ของผู้รับบริการ หรือ ธุรกิจตัวกลาง” หรือ Third Party หรือ Customs Broke หรือที่เรียกชื่ออย่างอื่น สำหรับด้านการอนุมัติ อนุญาต ให้ถือว่าเป็นความเสี่ยงการทุจริตเนื่องจากความยุ่งยาก (Pain point) อุปสรรคของหรือความต้องการของผู้ขอรับบริการ ในแต่ละจุดสัมผัสของการให้บริการเป็นจุดเสี่ยงหรือเป็นสื่อการเรียกร้องผลประโยชน์ที่ไม่สมควร ไม่ว่าจะเป็นมูลค่าเท่าใด นำสู่การจ่ายเงินและค่าธรรมเนียมระบบ หรืออาจมีการเอื้อประโยชน์ หรือการตอบแทนบุญคุณในรูปแบบต่าง ๆ อาจก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม	
สินบน Bribery	สินบน Bribery ISO ๓๗๐๐๑: ได้ให้ความหมายสินบน หมายถึง การเสนอ การสัญญา การให้การรับ การเรียกรองผลประโยชน์ที่ไม่สมควร ไม่ว่าจะเป็นมูลค่าเท่าใด (ผลประโยชน์นั้นเป็นได้ทั้งในรูปตัวเงินและ ไม่ใช่ตัวเงิน) ทั้งทางตรงและทางอ้อมและไม่ว่าจะเป็นสถานที่ใด ๆ ก็ตาม โดยเป็นการฝ่าฝืนกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นการโน้มน้าว หรือตอบแทน เพื่อให้บุคคลกระทำหรือละเว้นการกระทำอันเกี่ยวข้องกับการดำเนินการตามหน้าที่ของบุคคลนั้น	
ของขวัญ (ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการให้หรือรับของขวัญของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๕)	เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดที่ให้แก่กันเพื่ออภัยไถ่ไมตรี ใ้เป็นรางวัลให้โดยเสนาหา ใ้เพื่อการสงเคราะห์หรือให้เป็นสินน้ำใจ และให้หมายความรวมถึงประโยชน์อื่นใด อันอาจคำนวณเป็นเงินได้ เช่น การให้สิทธิพิเศษซึ่งมิใช่เป็นสิทธิที่จัดไว้สำหรับบุคคลทั่วไปในการได้รับการลดราคาทรัพย์สินหรือการได้รับการบริการหรือการรับการฝึกอบรม หรือการรับความบันเทิง ตลอดจนการออกค่าใช้จ่ายในการเดินทางหรือท่องเที่ยว ค่าที่พัก ค่าอาหาร หรือสิ่งอื่นใดในลักษณะเดียว และไม่ว่าจะเป็นบัตร ตัว หรือหลักฐานอื่นใด การชำระเงินให้ล่วงหน้า หรือการคืนเงินหรือสิ่งของให้ในภายหลัง	
การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดตาม ธรรมจรรยา	มาตรา ๑๒๘ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ประกอบประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่องหลักเกณฑ์การรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด โดยธรรมจรรยาของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๓ ข้อ ๓ ให้นิยาม “การรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดตามธรรมจรรยา” หมายความว่า การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากญาติหรือ บุคคลที่ให้แก่กันในโอกาสต่าง ๆ โดยปกติตามขนบธรรมเนียม ประเพณี หรือวัฒนธรรม หรือให้กันตามมารยาทที่ปฏิบัติกัน	
ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	เป็นขั้นตอนในการค้นหาว่ามีรูปแบบ หรือเหตุการณ์ที่อาจจะความเสี่ยงการทุจริตในอนาคต	
โอกาส (Likelihood)	โอกาสหรือความเป็นไปได้ที่เหตุการณ์อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต	
ผลกระทบ (Impact)	ผลกระทบจากเหตุการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้น ทั้งที่เป็นตัวเงินหรือไม่เป็นตัวเงิน	
ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการ ทุจริต (Risk Score)	คะแนนรวมที่แสดงให้เห็นถึงระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริตที่เป็นผลจากการประเมินความเสี่ยงการทุจริต จาก ๒ ปัจจัย คือ โอกาสเกิด (Likelihood) และผลกระทบ (Impact)	
ผู้รับผิดชอบความเสี่ยงการทุจริต (Risk Owner)	ผู้ปฏิบัติงานหรือรับผิดชอบ กระบวนการหรือโครงการ	

๖. ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐของเทศบาลตำบลลำใหญ่ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ จะแบ่งประเภทของความเสี่ยงการทุจริตของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ โดยแบ่งเป็น ๓ ด้าน ดังนี้

ด้านที่ ๑ ด้านการอนุมัติอนุญาต : การให้บริการด้านการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ หรือตามระเบียบ/ข้อบังคับของหน่วยงาน

ด้านที่ ๒ ด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ : อำนาจที่ได้มาจากการดำรงตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่ง หรือจากการปฏิบัติหน้าที่โดยกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ที่มีการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติในทางมิชอบ

ด้านที่ ๓ ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ : โครงการที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณในปีที่ทำการประเมินของทุกประเภทงบประมาณ ได้แก่ งบดำเนินงาน งบลงทุน งบรายจ่ายอื่น งบเงินอุดหนุน หรือเงินที่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น งบกลางเงินนอกงบประมาณ และ โครงการที่ใช้จ่ายจากเงินสะสมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๗. ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประกอบด้วย ๔ ขั้นตอน

- ๑) การคัดเลือกกระบวนการงานหรือโครงการที่มีความเสี่ยงการทุจริต
- ๒) การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต
- ๓) การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
- ๔) การประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต
- ๕) การจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต

ขั้นตอนที่ ๑ การคัดเลือกกระบวนการงานหรือโครงการที่มีความเสี่ยงการทุจริต โดยการกำหนดกระบวนการงานหรือโครงการที่มีความเสี่ยงการทุจริต ตามขอบเขตและประเภทของความเสี่ยงการทุจริตของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ ทั้ง ๓ ด้าน ดังนี้

ด้านที่ ๑ ด้านการอนุมัติอนุญาต กระบวนการหรือโครงการที่มีโอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริต ได้แก่ การพิจารณาอนุญาตการดำเนินการที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของเทศบาล เช่น การออกใบอนุญาตประกอบกิจการ และการออกใบอนุญาตก่อสร้าง รื้อถอน และตัดแปลงอาคาร

ด้านที่ ๒ ด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ กระบวนการหรือโครงการที่มีโอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริต ได้แก่ การสั่งการของผู้บริหารแต่ละระดับตามอำนาจที่กฎหมายกำหนดและการให้บริการประชาชนตามภารกิจหลักของเทศบาลที่มีกฎหมายรองรับ

ด้านที่ ๓ ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ กระบวนการหรือโครงการที่มีโอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริต ได้แก่ การดำเนินโครงการจัดซื้อจัดจ้าง

ขั้นตอนที่ ๒ การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต โดยการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริตเป็นการระบุรายละเอียดของความเสี่ยงการทุจริตในแต่ละประเด็น ซึ่งรายละเอียดประกอบด้วย

๑. เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต
๒. ประเภทการรับรู้ความเสี่ยงการทุจริต จำแนกเป็น ๒ ประเภท ได้แก่
 - ๒.๑ ความเสี่ยงที่เคยเกิด (Known factor)
 - ๒.๒ ความเสี่ยงที่ไม่เคยเกิด (Unknown factor)

โดยการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐของเทศบาลตำบลลำใหญ่ ปรากฏตามตารางระบุความเสี่ยงและจำแนกประเภทการรับรู้ความเสี่ยงการทุจริต (Known factor และ Unknown factor) ดังนี้

ความเสี่ยงการทุจริต	กระบวนการ/โครงการที่มีโอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริต	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทการรับรู้ความเสี่ยงการทุจริต	
			Known factor	Unknown factor
			(ความเสี่ยงที่เคยเกิด)	(ความเสี่ยงที่ไม่เคยเกิด)
๑. ด้านการอนุมัติอนุญาต	- การพิจารณาอนุญาตการดำเนินการที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของเทศบาล	๑. การพิจารณาตรวจสอบและเสนอความเห็นของการอนุมัติอนุญาตไม่ดำเนินการตามลำดับคำขอ ๒. ขั้นตอนการพิจารณาขอรับใบอนุญาตอาจใช้ระยะเวลามากกว่าที่กำหนดมีความเสี่ยงที่เจ้าหน้าที่อาจอาศัยช่องว่างหรือแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบเรียกรับสินบน ๓. ขั้นตอนการใช้ดุลพินิจในการตรวจสอบความครบถ้วนของเอกสารไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน เช่น กรณีเจ้าหน้าที่รู้จักกับผู้ขอรับบริการ เอกสารที่จะต้องใช้ประกอบคำขออาจไม่ครบถ้วน แต่มีการรับเรื่องและดำเนินการออกใบอนุญาตให้		✓
๒. ด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่	- การสั่งการของผู้บริหารแต่ละระดับตามอำนาจที่กฎหมายกำหนด และการให้บริการประชาชนตามภารกิจหลักของเทศบาลที่มีกฎหมายรองรับ	๑. ผู้บริหารดำเนินการตามนโยบายของตนเองแทรกแซงการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ซึ่งอาจขัดต่อกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง ๒. บุคลากรของหน่วยงานปฏิบัติตามนโยบายของผู้บริหาร โดยไม่มีกฎระเบียบรองรับ ๓. บุคลากรของหน่วยงานไม่ให้ความสำคัญกับการปฏิบัติงาน มีการเรียกรับเงินหรือประโยชน์อื่นใดเพื่อการปฏิบัติหน้าที่ ๔. การเรียกรับผลประโยชน์หรือเรียกรับสินบนต่อผู้มาติดต่อราชการหรือผู้มาขอใช้บริการสาธารณะของหน่วยงาน		✓

ความเสี่ยงการทุจริต	กระบวนการ/โครงการที่มีโอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริต	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทการรับรู้ความเสี่ยงการทุจริต	
			Known factor	Unknown factor
			(ความเสี่ยงที่เคยเกิด)	(ความเสี่ยงที่ไม่เคยเกิด)
๓. ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ	- การดำเนินโครงการจัดซื้อจัดจ้าง	๑.การล่อลวงสเปก (TOR) โดยการกำหนดคุณสมบัติเฉพาะเพื่อเอื้อต่อผู้ขายบางราย หรือผู้ประกอบการเจ้าประจำ เช่น ระบุยี่ห้อ ระบุคุณสมบัติผู้เสนอราคา เป็นต้น ๒. การตรวจรับการจ้างไม่ตรงตามรูปแบบรายการตามสัญญาจ้าง และการเบิกจ่ายเงินล่วงหน้าก่อนงานเสร็จ		✓

ขั้นตอนที่ ๓ การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

หน่วยงานต้องกำหนดเกณฑ์สำหรับใช้ในการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมิน ตามความเหมาะสม โดยพิจารณาจาก ๒ ปัจจัย คือ ด้านโอกาส (Likelihood) และด้านผลกระทบ (Impact) และการให้คะแนนทั้ง ๒ ปัจจัย รายละเอียด ดังนี้

● **โอกาสที่จะเกิด (Likelihood)** พิจารณาความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงในช่วงเวลาหนึ่งในรูปของความถี่ หรือความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์นั้น ๆ โดยกำหนดไว้ ๕ ระดับ ดังนี้

เกณฑ์โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)	
๕	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตมากกว่า ๕ ครั้งต่อปี
๔	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตมากกว่า ๔ ครั้งต่อปี
๓	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตมากกว่า ๓ ครั้งต่อปี
๒	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตมากกว่า ๒ ครั้งต่อปี
๑	โอกาสเกิดการกระทำทุจริต ๑ ครั้งต่อปี

● **ผลกระทบ (Impact)** การวัดความรุนแรงของความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้น โดยสามารถแบ่งเป็นผลกระทบทางด้านการเงินและผลกระทบที่ไม่ใช่การเงิน โดยพิจารณาระดับความรุนแรงหรือผลกระทบในแต่ละด้านไว้ ๕ ระดับ ดังนี้

เกณฑ์ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)	
๕	มีผลกระทบต่อหน่วยงาน / สถานการเงิน / เจ้าหน้าที่ ในระดับสูงมาก
๔	มีผลกระทบต่อหน่วยงาน / สถานการเงิน / เจ้าหน้าที่ ในระดับสูง
๓	ผลกระทบต่อหน่วยงาน / สถานการเงิน / เจ้าหน้าที่ ในระดับปานกลาง
๒	ผลกระทบต่อหน่วยงาน / สถานการเงิน / เจ้าหน้าที่ ในระดับน้อย
๑	มีผลกระทบต่อหน่วยงาน / สถานการเงิน / เจ้าหน้าที่ ในระดับน้อยมาก

โดยวิธีการวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต สามารถวัดค่าความเสี่ยง และอธิบายผลของความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริตได้ตามตารางต่อไปนี้

● ตารางแสดงคำอธิบายค่าความเสี่ยงการทุจริต

ระดับความเสี่ยงการทุจริต = โอกาสเกิดการทุจริต × ระดับความรุนแรงของผลกระทบ			
คะแนนระดับความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	คำอธิบาย	สี
๑๖ - ๒๕	สูงมาก	เป็นความเสี่ยงระดับสูงมาก ความเสี่ยงที่ไม่สามารถยอมรับได้ ต้องมีมาตรการจัดการความเสี่ยงอย่างเร่งด่วนและต่อเนื่องจนกว่าความเสี่ยงนั้นจะลดลงหรืออยู่ในระดับที่ยอมรับได้	แดง
๙ - ๑๕	สูง	เป็นกระบวนการความเสี่ยงระดับสูง ความเสี่ยงที่ไม่สามารถยอมรับได้ ต้องเพิ่มกิจกรรมการควบคุมควบคุมภายในและมาตรการบริหารจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้	ส้ม
๕ - ๘	ปานกลาง	เป็นความเสี่ยงระดับปานกลาง ยอมรับความเสี่ยงได้ สามารถใช้ความรอบคอบระมัดระวังในระหว่างปฏิบัติงานตามปกติการควบคุมดูแล	เหลือง
๑ - ๔	ต่ำ	เป็นความเสี่ยงระดับต่ำ ยอมรับความเสี่ยงได้ แต่อาจต้องติดตามการดำเนินงานเป็นระยะ	เขียว

● ตารางแสดงการวัดค่าคะแนนของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)

การวัดคะแนนความเสี่ยง (Risk Score)					
โอกาส	ผลกระทบ				
	๑	๒	๓	๔	๕
๑	(๕) ปานกลาง	(๑๐) สูง	(๑๕) สูง	(๒๐) สูงมาก	(๒๕) สูงมาก
๒	(๔) ปานกลาง	(๘) ปานกลาง	(๑๒) สูง	(๑๖) สูงมาก	(๒๐) สูงมาก
๓	(๓) ต่ำ	(๖) ปานกลาง	(๙) สูง	(๑๒) สูง	(๑๕) สูง
๔	(๒) ต่ำ	(๔) ต่ำ	(๖) ปานกลาง	(๘) ปานกลาง	(๑๐) สูง
๕	(๑) ต่ำ	(๒) ต่ำ	(๓) ต่ำ	(๔) ปานกลาง	(๕) ปานกลาง

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ส่วนที่ ๑ การประเมินความเสี่ยงการทุจริต รายละเอียดปรากฏตามตาราง ดังนี้

ความเสี่ยงการทุจริต	กระบวนการ/โครงการที่มีโอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริต	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	Risk Score (L x I)			
			Likelihood (โอกาส)	Impact (ผลกระทบ)	Risk Score	ระดับความเสี่ยง
๑. ด้านการอนุมัติอนุญาต	- การพิจารณาอนุมัติการดำเนินการที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของเทศบาล	๑. การพิจารณาตรวจสอบและเสนอความเห็นของการอนุมัติอนุญาตไม่ดำเนินการตามลำดับคำขอ ๒. ขั้นตอนการพิจารณาขอรับใบอนุญาตอาจใช้ระยะเวลามากกว่าที่กำหนดมีความเสี่ยงที่เจ้าหน้าที่อาจอาศัยช่องว่างหรือแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบเรียกรับสินบน ๓. ขั้นตอนการใช้ดุลพินิจ ในการตรวจสอบความครบถ้วนของเอกสารไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน เช่น กรณีเจ้าหน้าที่รู้จักกับผู้ขอรับบริการเอกสารที่จะต้องใช้ประกอบคำขออนุญาตไม่ครบถ้วน แต่มีการรับเรื่องและดำเนินการออกใบอนุญาตให้	๒	๓	๖	ปานกลาง
๒. ด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่	- การสั่งการของผู้บริหารแต่ละระดับตามอำนาจที่กฎหมายกำหนด และการให้บริการประชาชนตามภารกิจหลักของเทศบาลที่มีกฎหมายรองรับ	๑. ผู้บริหารดำเนินการตามนโยบายของตนเองแทรกแซงการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ซึ่งอาจขัดต่อกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง ๒. บุคลากรของหน่วยงานปฏิบัติตามนโยบายของผู้บริหาร โดยไม่มีกฎระเบียบรองรับ ๓. บุคลากรของหน่วยงานไม่ให้ความสำคัญกับการปฏิบัติงาน มีการเรียกรับเงินหรือประโยชน์อื่นใดเพื่อการปฏิบัติหน้าที่ ๔. การเรียกรับผลประโยชน์หรือเรียกรับสินบนต่อผู้มาติดต่อราชการหรือผู้มาขอใช้บริการสาธารณะของหน่วยงาน	๒	๒	๔	ปานกลาง
๓. ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ	- การดำเนินโครงการจัดซื้อจัดจ้าง	๑. การล่อลวงสเปก (TOR) โดย การกำหนดคุณสมบัติเฉพาะเพื่อเอื้อต่อผู้ขายบางรายหรือผู้ประกอบการเจ้าประจำ เช่น ระบุยี่ห้อ ระบุคุณสมบัติผู้เสนอราคา เป็นต้น ๒. การตรวจรับการจ้างไม่ตรงตามรูปแบบรายการตามสัญญาจ้าง และการเบิกจ่ายเงินล่วงหน้าก่อนงานเสร็จ	๒	๕	๑๐	สูง

ส่วนที่ ๒ สรุปผลการประเมินความเสี่ยงการทุจริต รายละเอียดปรากฏตามตาราง ดังนี้

ความเสี่ยงการทุจริต	กระบวนการ/โครงการที่มีโอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริต	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความเสี่ยง			
			ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
๑. ด้านการอนุมัติอนุญาต	- การพิจารณาอนุมัติการดำเนินการที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของเทศบาล	๑. การพิจารณาตรวจสอบและเสนอความเห็นของการอนุมัติอนุญาตไม่ดำเนินการตามลำดับคำขอ ๒. ขั้นตอนการพิจารณาขอรับใบอนุญาตอาจใช้ระยะเวลามากกว่าที่กำหนดมีความเสี่ยงที่เจ้าหน้าที่อาจอาศัยช่องว่างหรือแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบเรียกรับสินบน ๓. ขั้นตอนการใช้ดุลพินิจ ในการตรวจสอบความครบถ้วนของเอกสารไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน เช่น กรณีเจ้าหน้าที่รู้จักกับผู้ขอรับบริการเอกสารที่จะต้องใช้ประกอบคำขออาจไม่ครบถ้วน แต่มีการรับเรื่องและดำเนินการออกใบอนุญาตให้		✓		
๒. ด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่	- การสั่งการของผู้บริหารแต่ละระดับตามอำนาจที่กฎหมายกำหนด และการให้บริการประชาชนตามภารกิจหลักของเทศบาลที่มีกฎหมายรองรับ	๑. ผู้บริหารดำเนินการตามนโยบายของตนเองแทรกแซงการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ซึ่งอาจขัดต่อกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง ๒. บุคลากรของหน่วยงานปฏิบัติตามนโยบายของผู้บริหาร โดยไม่มีกฎระเบียบรองรับ ๓. บุคลากรของหน่วยงานไม่ให้ความสำคัญกับการปฏิบัติงาน มีการเรียกรับเงินหรือประโยชน์อื่นใดเพื่อการปฏิบัติหน้าที่ ๔. การเรียกรับผลประโยชน์หรือเรียกรับสินบนต่อผู้มาติดต่อราชการหรือผู้มาขอใช้บริการสาธารณะของหน่วยงาน		✓		
๓. ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ	- การดำเนินโครงการจัดซื้อจัดจ้าง	๑. การลือกลสเปก (TOR) โดย การกำหนดคุณสมบัติเฉพาะเพื่อเอื้อต่อผู้ขายบางรายหรือผู้ประกอบการเจ้าประจำ เช่น ระบุยี่ห้อ ระบุคุณสมบัติผู้เสนอราคา เป็นต้น ๒. การตรวจรับการจ้างไม่ตรงตามรูปแบบรายการตามสัญญาจ้าง และการเบิกจ่ายเงินล่วงหน้าก่อนงานเสร็จ			✓	

ขั้นตอนที่ ๕ การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

แผนการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ของเทศบาลตำบลลำใหญ่ อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช

ความเสี่ยงการทุจริต	กระบวนการ/โครงการที่มีโอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริต	เหตุการณ์ความเสี่ยงต่อการทุจริต	ระดับความเสี่ยง				มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง
			ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	
๑. ด้านการอนุมัติอนุญาต	- การพิจารณาอนุญาตการดำเนินการที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของเทศบาล	๑. การพิจารณาตรวจสอบและเสนอความเห็นของการอนุมัติอนุญาตไม่ดำเนินการตามลำดับคำขอ ๒. ขั้นตอนการพิจารณาขอรับใบอนุญาตอาจใช้ระยะเวลามากกว่าที่กำหนดมีความเสี่ยงที่เจ้าหน้าที่อาจอาศัยช่องว่างหรือแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบเรียกรับสินบน ๓. ขั้นตอนการใช้ดุลพินิจ ในการตรวจสอบความครบถ้วนของเอกสารไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน เช่น กรณีเจ้าหน้าที่รู้จักกับผู้ขอรับบริการ เอกสารที่จะต้องใช้ประกอบคำขออาจไม่ครบถ้วน แต่มีการรับเรื่องและดำเนินการออกใบอนุญาตให้		✓			๑. กำหนดนโยบาย มาตรการ หรือแนวทางการปฏิบัติที่ดี เพื่อเป็นการป้องกันการทุจริต ๒. ปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบโดยไม่ขัดต่อข้อปฏิบัติ กฎ ระเบียบต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ๓. ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมที่หน่วยงานถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด ๔. จัดทำคู่มือและขั้นตอนกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติอนุญาตให้มีความชัดเจนเป็นมาตรฐานเดียวกันพร้อมเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับทราบ ๕. จัดทำช่องแสดงความคิดเห็นหรือช่องทางการร้องเรียน ร้องทุกข์ กรณีที่ไม่ได้รับความสะดวกในการขอรับบริการ

ความเสี่ยงการทุจริต	กระบวนการ/โครงการที่มีโอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริต	เหตุการณ์ความเสี่ยงต่อการทุจริต	ระดับความเสี่ยง				มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง
			ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	
๒. ด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่	- การสั่งการของผู้บริหารแต่ละระดับตามอำนาจที่กฎหมายกำหนด และการให้บริการประชาชนตามภารกิจหลักของเทศบาลที่มีกฎหมายรองรับ	๑. ผู้บริหารดำเนินการตามนโยบายของตนเองแทรกแซงการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ซึ่งอาจขัดต่อกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง ๒. บุคลากรของหน่วยงานปฏิบัติตามนโยบายของผู้บริหาร โดยไม่มีกฎระเบียบรองรับ ๓. บุคลากรของหน่วยงานไม่ให้ความสำคัญกับการปฏิบัติงาน มีการเรียกรับเงินหรือประโยชน์อื่นใดเพื่อการปฏิบัติหน้าที่ ๔. การเรียกรับผลประโยชน์หรือเรียกรับสินบนต่อผู้มาติดต่อราชการหรือผู้มาขอใช้บริการสาธารณะของหน่วยงาน		✓			๑. มาตรการเผยแพร่และส่งเสริมการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมสำหรับผู้บริหารท้องถิ่น ๒. มาตรการส่งเสริมการปฏิบัติงานตามประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ๓. การส่งบุคลากรของหน่วยงาน ผู้บริหารและสมาชิกสภาท้องถิ่น เข้ารับการอบรมเพื่อเข้าใจ และได้รับความรู้ด้านกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน ๔. การสนับสนุนส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ทุกระดับมีจิตสำนึกต่อการต่อต้านการทุจริต ดรับสินบนทุกประเภท

ความเสี่ยงการทุจริต	กระบวนการ/โครงการที่มีโอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริต	เหตุการณ์ความเสี่ยงต่อการทุจริต	ระดับความเสี่ยง				มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง
			ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	
๓. ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ	- การดำเนินโครงการจัดซื้อจัดจ้าง	๑.การลือกลสเปก (TOR) โดยการกำหนดคุณสมบัติเฉพาะเพื่อเอื้อต่อผู้ขายบางรายหรือผู้ประกอบการเจ้าประจำ เช่น ระบุยี่ห้อ ระบุคุณสมบัติผู้เสนอราคา เป็นต้น ๒. การตรวจรับการจ้างไม่ตรงตามรูปแบบรายการตามสัญญาจ้าง และการเบิกจ่ายเงินล่วงหน้าก่อนงานเสร็จ			✓		๑. กำหนดนโยบาย มาตรการ หรือแนวทางการปฏิบัติที่ดีเพื่อเป็นการป้องกันการทุจริต ๒. ปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบโดยไม่ขัดต่อข้อปฏิบัติ กฎ ระเบียบต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ๓. ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมที่หน่วยงานถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด ๔. มีการแต่งตั้งคณะทำงานตามขั้นตอนกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง และมีการจัดทำรายงานการปฏิบัติงานของคณะทำงานแต่ละชุด ๕. เปิดเผยข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างสู่สาธารณะเพื่อให้ประชาชนทั่วไปได้รับทราบโดยทั่วกัน พร้อมทั้งสามารถให้ประชาชนตรวจสอบการดำเนินงานได้ทุกขั้นตอน

